

ELŐSZÓ

Az emberi kapcsolatok területén végzett korábbi vizsgálataink meggyőzően jelezték, hogy az elmúlt évtizedekben meggyengült a magyar társadalom integrációja, bizalomhiányosak az emberi kapcsolatok, kevesen kötődnek családjukon kívül bármely más közösséghez. Az emberek többsége úgy gondolja, hogy illetéktelen nyilvánosan véleményt alkotni az őt is érintő társadalmi kérdésekről. Kutatásunk hipotézise szerint a bizalomhiányos, közösséghiányos társadalomban a legfontosabb feladat az atomizált egyénekből felkelteni a közösségek iránti vágyat, s ezáltal a közélet iránti igényt is. A fenti következtetések nyomán fogalmazódott meg kutatásunk címe és fő gondolata: „A közösségi kapcsolatok igénye – a demokrácia megújításának esélye.”

Vizsgálatunk első szakaszában mélyinterjúkat készítettünk kisközösségek vezetőivel, szervezőivel. Olyan interjúalanyok életrétét, gondolatait kutattuk, akiknek szükségleti rendszerébe már beépült a közösségi kapcsolatok iránti igény. Megvan tehát az esélye annak, hogy a hozzájuk hasonló közösségi igényekkel élők képesek lesznek „kovázzá” egységbe forrasztani a környezetükben élő elszigetelt, izolált egyéneket. A kisközösségbe tartozók egymás iránti bizalma, a közösségen belüli szolidaritás, s az ennek nyomán kialakuló „mi-tudat” és spiritualitás – bármely motivációval vagy céllal szerveződik is – megsokszorozhatja az egyéni erőforrásokat. Egyaránt nyújt biztonságot és örömet a közösség tagjainak, nagy eséllyel felkelte a tágabb közösségi közélet alakításának igényét, s a makro-társadalmi szolidaritást.

Sorozatunk nyitó kötetében a kutatás céljára készült interjúkat adjuk közre. Köszönetet mondunk interjúalanyainknak, akik közösségi életük tapasztalatait, gondolatait megosztották velünk, s azt kutatásunk céljára és nyilvános közzétételre felajánlották.

A kutatócsoport tagjainak többsége a Szegedi Tudományegyetem Szociológiai Tanszékének jelenlegi, illetve korábban végzett hallgatója. A kutatás az OTKA támogatásával készül.

Utasi Ágnes
kutatásvezető